orzecha ziemnego, liście ogłówki i wysłodki
buraczane, ziemniaki surowe, siano z łąk
podmokłych, obfite dawki sieczki.
Na miękką konsystencję masła wpływają:
otręby pszenne, mąkę żytnią, owies, ewerka,
proso kukurydzę, makuch rzepakowy słone-
cznikowy i konopny - wywary i pasze zielone.
Znając wpływ poszczególnych pasz na kon-
systencję masła potrafimy dodatkiem
odpowiedniej paszy złagodzić lub zupełnie
usunąć wady masła, pod względem jego
konsystencji:
Otrzymując n.p. w lecie zbyt miękkie masło
możemy tej wadzie zapobiec dodając bydłu
makuch lniany, w porze zaś zimowej gdy
masło jest za twarde i kruche makuch
rzepakowy.
Pod wpływem paszy tłuszcz w mleku zabar-
wia się silniej lub słabiej na żółtawo.
W porze letniej z paszy zielonej otrzymujemy
zazwyczaj masło żółtawe w porze zimowej
na suchej paszy otrzymujemy masło zazw. białe.

Okoliczności wpływające na wydzielanie
mleka.
Na ilość i skład chemiczny mleka wpły-
wać mogą różne czynniki, a mianowicie
1 <u>indywidualność i rasa</u>
Ilość wydzielanego mleka zależna jest
w pierwszym rzędzie od wykształcenia
gruczołów mlecznych. Gruczoł mleczny
podobnie jak inny narząd ustroju zwierzę-
cego może rozwijać się tylko do pewnego
stopnia. Rozwój ten zatem jest w pewnej
mierze zakreślony przez prawa dziedziczności
i przez ćwiczenie gruczołu w czynności.

Licha dojka daje mało mleka, nawet w naj-
lepszych warunkach, dobra przerabia na mle-
ko całą nadwyżkę paszy po zaspokojeniu
potrzeb swego organizmu, niekiedy nawet z
uszczerbkiem tych potrzeb. Podczas gdy krowy
ras pierwotnych dają rocznie około 500 l
mleka, to mleczność krów ras pokrewnych [illegible]
nizinnych, jak Fryzów, Holenderek docho-
dzi do 5000 l i wyżej.
W obrębie poszczególnych ras spotyka się osob-
niki o wybitnych cechach mleczności i na
odwrót. Wysoka mleczność krów w pierwszym
rzędzie jest własnością indywidualną a że ta
własność jest dziedziczna, można też przez celową
hodowlę, skłonność do wysokiej mleczności
wytworzyć w większej liczbie osobników. Różnice
zawartości supstancji suchej i tłuszczu w mle-
ku rozmaitych ras i pojedynczych osobni-
ków są znaczne.
2. Wiek.
Mleczność krów zwiększa się zwykle do piątego
ocielenia a nawet i dalej; w miarę starzenia się
zaczyna się zmniejszać i tak:
n.p. krowa po pierwszym cielęciu dała 1627 l
mleka i po drugim 2201 l po trzecim 2123
po piątym 3052 i po 6-tym 3038 l po 7-mym
2462 l mleka.
3. Okres laktacyjny. - czas określony
od ocielenia aż do zatrzymania się wydziela-
nia mleka przed ocieleniem i trwa przeciętnie
300 dni. W tym czasie wzrasta wydzielanie
mleka po ocieleniu przez 2-3 miesiące, utrzy-
muje się czas jakiś na osiągniętej wysokości
poczym znów zmniejsza się.
Różnice indywidualne są tu bardzo znaczne
co się tyczy składu chemicznego mleka w